

HUS-järjestämis- sopimus

8.3.2023

Palvelujen järjestämisen lautakunta
Pirjo Laitinen-Parkkonen

keusote.fi

HYVINKÄÄ | JÄRVENPÄÄ | MÄNTSÄLÄ | NURMIJÄRVI | PORNAINEN | TUUSULA

Sopimuksen taustoja

HUS-järjestämissopimuksen tausta ja tarkoitus (1)

- **HUS-järjestämissopimus** on Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin sekä HUS-yhtymän keskinäinen sopimus, jossa ne sopivat keskinäisestä työnjaosta, yhteistyöstä ja toiminnan yhteensovittamisesta terveydenhuollon palvelujen järjestämiseksi.
- Järjestämissopimuksen tarkoituksena on varmistaa osapuolten työnjaon, yhteistyön ja toiminnan yhteensovittamisen toteutuminen siltä osin kuin se on tarpeellista osapuolten lakisääteisten tehtävien hoitamisen ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuuden turvaamiseksi.
- Sopimuksen sisällöstä, valmistelusta ja hyväksymisestä säädetään laissa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla (Uusimaa-laki).
- Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä vastaavat Uudellamaalla ensisijaisesti Uudenmaan neljä hyvinvointialuetta ja Helsingin kaupunki. HUS-yhtymä on järjestämisvastuussa niistä erikoissairaanhoidon toiminnoista, joista laissa erikseen säädetään tai joista sovitaan HUS-järjestämissopimuksessa.
  - Osana HUS-järjestämissopimusta eri hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki voivat tarvittaessa sopia eri tavalla työnjaostaan HUS-yhtymän kanssa.

HUS-järjestämissopimuksen tausta ja tarkoitus (2)

- HUS-järjestämissopimuksen on edistettävä terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta, tuottavuutta, laatua, potilasturvallisuutta, palveluketjujen ja palvelukokonaisuuksien toimivuutta, ja kielellisiä oikeuksien toteutumista.
- Työnjaossa on lisäksi varmistettava, että sopimuksen perusteella terveydenhuoltoa antavassa toimintayksikössä on tehtävän hoitamiseksi riittävät taloudelliset ja henkilöstövoimavarat sekä osaaminen.
- Sopimuksessa on sovittava osapuolten välisestä työnjaosta siten, että asiakkaalla on oikeus yhdenvertaiseen hoitoon kotikunnastaan riippumatta.
- Sote-uudistuksen voimaantulon mukaan HUS-järjestämissopimus olisi laadittava vuoden 2024 loppuun mennessä.
  - Tilanteessa, jossa Uudenmaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestäjinä toimivat 1.1.2023 alkaen uudet hyvinvointialueet, Helsingin kaupunki ja HUS-yhtymä, on kuitenkin perusteltua, että järjestäjien välisestä työnjaosta on sovittu jo vuoden 2023 alussa. Tällä menettelyllä turvataan siirtymävaiheessa asukkaiden oikeudet yhdenvertaisiin sosiaali- ja terveystalouteihin sekä edistetään palvelujen integraatiota uudistuksen alusta lähtien. Järjestämissopimus toimii myös johtamisen elementtinä ja varmistaa yhteistä talouden ja toiminnan yhteensovittamista.

Sopimuksen valmistelu

- Sopimuksen valmistelun koordinoinnista vastaa Helsingin kaupunki. Valmistelutyötä tehdään yhteistyössä Helsingin kaupungin, Uudenmaan hyvinvointialueiden sekä HUS-yhtymän kesken.
- Yhteistyötä sekä valmistelun koordinaatiota ja ohjausta varten on perustettu alueellinen valmisteluryhmä, jossa ovat edustettuina kaikki Uudenmaan hyvinvointialueet, Helsingin kaupunki sekä HUS-yhtymä.
- Sopimuksen valmistelua varten on nimetty lisäksi 13 sopimusosapuolten asiantuntijoista koostuvaa teemaryhmää, joiden tehtävänä on sopimustekstin laatiminen.
- Uusimaa-lain mukaisesti sopimusta valmisteltaessa kuullaan Helsingin yliopistoa, sosiaali- ja terveysministeriötä sekä kansalliskielilautakuntaa.
- Sopimus on tarkoitus viimeistellä lausuntojen pohjalta vuoden 2023 alkupuolella.
- Sopijaosapuolten ylimmissä päätöksentekokoelimityksissä tapahtuva sopimuksen käsittely- ja hyväksymisprosessi käynnistyy alkuvuoden 2023 aikana.
- HUS-järjestämissopimus tulee voimaan sen jälkeen, kun Uudenmaan hyvinvointialueiden aluevaltuustot, Helsingin kaupunginvaltuusto ja HUS-yhtymän yhtymäkokous ovat sen hyväksyneet. Tämän jälkeen hyväksytty sopimus on toimitettava sosiaali- ja terveysministeriölle.

HUS- järjestämissopimuksen päivittäminen ja muutosprosessi

- Järjestämissopimus on tarkistettava vähintään kerran aluevaltuuston toimikauden aikana.
- Osapuolten on seurattava ja arvioitava vuosittain järjestämissopimuksen toteutumista osana sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 24 §:n mukaisia HUS-yhtymän neuvotteluja sosiaali- ja terveysministeriön kanssa.
- Järjestämissopimusta on tarvittaessa muutettava. Muutos voi perustua yhden tai useamman osapuolen esitykseen tai sosiaali- ja terveysministeriön aloitteeseen. Järjestämissopimusta muutettaessa tulee noudattaa mitä Uusimaalain 10 §:ssä todetaan Helsingin yliopiston ja sosiaali- ja terveysministeriön kuulemisesta.

Sopimuksen sisältö

- Sopimuksen tarkemmasta sisällöstä säädetään Uusimaa-lain 9.3 §:ssä. Seuraaville dioille on tehty nostoja HUS-järjestämissopimuksen sisällöstä.

1. Yleiset sopimusehdot

2. Yhteistoiminnan johtaminen, ohjaus ja päätöksenteko

3. Rahoitus ja talous

4. Alueen väestön terveys ja hyvinvointi

5. Perusterveydenhuollon vahvistaminen ja palveluketjujen ja -kokonaisuuksien yhteensovittaminen Uudenmaan alueella

6. Erikoissairaanhoidon palveluiden järjestämisvastuu

7. Tutkimus, koulutus, kehittäminen ja innovaatiotoiminta

8. Tukipalvelut

9. Asiakas- ja potilastiedot

10. Valmiussuunnittelu, varautuminen ja poikkeusolot

11. Omavalvonta ja laatu

12. Tiedolla johtaminen

13. Digitaaliset palvelut

Yleiset sopimusehdot

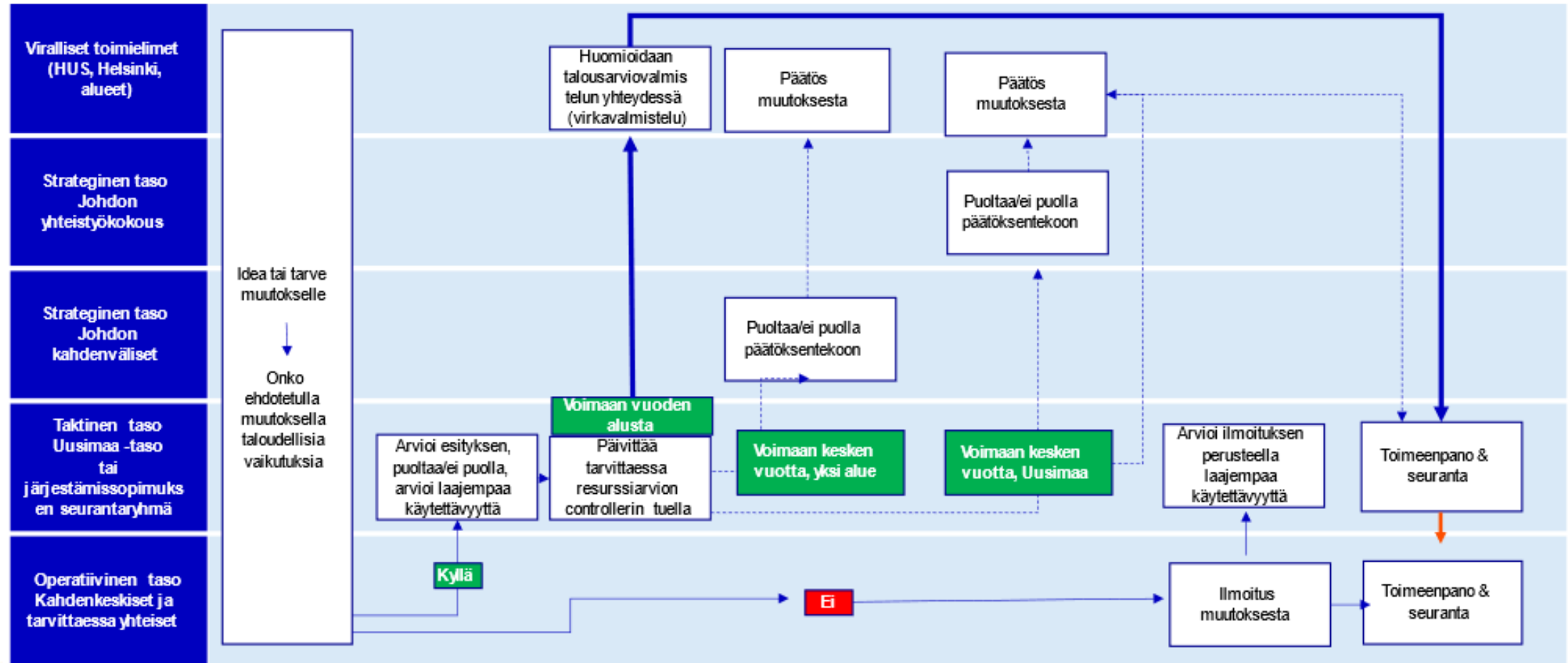
- Yleisissä sopimusehdoissa kuvataan:
  - Sopijaosapuolet
  - Sopimuksen tausta ja tarkoitus
  - Sopimuksen hyväksyminen ja voimaantulo
  - Sopimuksen toteutumisen seuranta ja muuttaminen
  - Erimielisyyksien käsittely
  - Muu osapuolten välinen yhteistoiminta
  - Kielellisten oikeuksien toteuttamisen edistäminen

Yhteistoiminnan johtaminen, ohjaus ja päätöksenteko

- Uudenmaan terveydenhuollon palvelujen järjestämisen työnjaon, yhteistyön ja yhteensovittamisen ohjausta varten osapuolet luovat yhteisiä rakenteita ja järjestelmällisen toimintatavan. Sopimuksessa kuvataan myös työnjaon muutosprosessi.

TASO	YHTEISTYÖKOKOUKSET	TASON PÄÄTEHTÄVÄT
Strateginen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Johdon yhteistyökokous 2. Kahdenkeskiset yhteistyökokoukset	<ul style="list-style-type: none"> • Antaa raamit ja tavoitteet mallin toiminnalle Uudenmaan tasolla • Linjaa integraation strategisen tavoitetilan • Ratkaisee suuret rajanvetokysymykset • Ohjaa taktisen tason toimintaa
Taktinen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uusimaa-laajuiset segmenttitasoiset yhteistyökokoukset	<ul style="list-style-type: none"> • Ohjaa ja seuraa integraation toteuttamista Uudenmaan tasolla segmenttikohtaisesti • Jäsentää ja määrittelee tavoitteet toimenpiteiksi ja hankkeiksi, huomioiden operatiivisen tason esitykset • Ohjaa ja koordinoi operatiivisen tason toimintaa ja kokonaisuutta • Vastaa operatiivisen tason kehityshankkeiden resursoinnista ja mittaroinnista strategisen tason linjausten mukaisesti
Operatiivinen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alue-HUS ja Uudenmaan tasoinen yhteistyö	<ul style="list-style-type: none"> • Vastaa päivittäisestä yhteistyöstä ja vie käytäntöön strategian mukaisia toimenpiteitä alue-HUS tasolla ja Uudenmaan tasolla • Muodostaa palvelunkäyttäjän tarpeista lähteviä konkreettisia kehitysehdotuksia sekä viestii ongelmista taktiselle tasolle • Toteuttaa yhteisen tavoitetilan muodostumista oman vastualueen osalta

Työnjaon muutosten prosessi

Keski-Uudenmaan
hyvinvointialue

Rahoitus ja talous

Talousarvio ja taloussuunnitelma

- Taloussuunnitelma laaditaan kolmeksi vuodeksi. HUS-yhtymän talousarviokehys muodostetaan Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän yhteistyönä. Talousarviokehysten laskennassa huomioidaan Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän strategia, työnjaolliset ja toiminnalliset muutokset, talouden ohjausta koskevat ohjelmat kuten, talous- ja tuottavuusohjelma, kustannusvaikuttavuus sekä valtion arvioitu kokonaisrahoitus ja sen laskennassa käytetyt parametrit.
- Talousarviokehysten valmisteluperiaatteet ja aikataulu vahvistetaan vuosittain Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän johdon yhteistyökokouksessa.
- Talousarvioesitystä tarkennetaan syksyn aikana tulevien valtion sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen rahoituslaskelmien ja valtion budjettipäätösten perusteella.
- Mikäli valtion budjettipäätöksellä on merkittävää vaikutusta keväällä sovittuun talouskehykseen, voidaan tarkentaa HUS-yhtymän talousarviokehys valtion budjettipäätöksen mukaisesti.
- Talousarvion toteutumista seurataan kuukausittain. Toteutunutta palvelutuotantoa (mm. eurot ja lkm) verrataan jäsenmaksuosuuksien puitteissa kuukausikohdennettuun talousarvioon yhdessä sovittavalla tavalla ja HUS-yhtymä antaa selvityksen merkittävistä eroista.

Alueen väestön terveys ja hyvinvointi

- Uudenmaan alueelle muodostetaan HYTE-rakenne sen järjestämiselle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. HYTE-työn kokonaiskoordinoinnille perustetaan Uudenmaan tasoinen **HYTE-ryhmä**, jossa ovat mukana Helsingin kaupunki, Uudenmaan hyvinvointialueet ja HUS-yhtymä.
- Keskeisenä kehittämiskohteenä Uudenmaan tasoisessa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistyössä peruspalvelujen ja erikoissairaanhoidon yhdyspinnoilla on tiedolla johtaminen ja tiedon integraatio.

Uudenmaan tasoisen HYTE-ryhmän tehtävät tulevalla sopimuskaudella

- Otetaan käyttöön Uudenmaan HYTE-rakenteet. Osana yhteistyörakenteiden käyttöönottoa HYTE-verkostoissa tapahtuva yhteistyö uudistetaan vastaamaan nykyistä strategisemmin Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja koko Uudenmaan tarpeita.
- Tiedolla johtaminen ja sen integraatio on keskeinen kehittämiskohde Uudenmaan tasoisessa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä
  - Tunnistetaan HYTE-työn painotukset ja keskeiset ilmiöt nyt kerätyn tietopohjan perusteella sekä hyvinvointialueiden ja Helsingin hyvinvointisuunnitelmissa ja -kertomuksissa
  - Sote-järjestämislain mukaisissa HYTE-neuvotteluissa tunnistetuille kehittämiskohteille määritellään Uudenmaan tasoiset toimenpiteet vastaamaan hyvinvointialueiden ja Helsingin tarpeisiin.
  - Seurataan toimintaympäristön muutoksia ja vastataan havaittuihin tarpeisiin. Vastuu tarpeiden tunnistamisesta on sekä kunnilla, hyvinvointialueilla ja Helsingin kaupungilla, että HUS-yhtymällä.
  - Uusimaa-tasoisen HYTE-yhteistyön varmistamiseksi HYTE-rakenteita ja rooleja määritellään tarkemmin HYTE-ryhmässä.
  - Ryhmä tukee myös Uudenmaan hyvinvointialueita alueellisen HYTE-työn kehittämisessä.

Perusterveydenhuollon vahvistaminen ja palveluketjujen ja –kokonaisuuksien yhteensovittaminen I

Sopimusosapuolten yhteiset toimenpiteet perusterveydenhuollon vahvistamiseksi:

- Luodaan selkeitä palvelukokonaisuuksia ja -ketjuja potilaille, joiden hoito tai seuranta siirtyy HUS:n ja hyvinvointialueen tai Helsingin kaupungin välillä tai joiden auttamiseen tarvitaan monialaista ja monitasoista yhteistyötä.
- Kehitetään palvelukokonaisuuksia ja -ketjuja niin, että potilas pääsee tarvittaessa sairaala-alan erikoislääkärin arviointiin lääketieteellisen kiireellisuuden puitteissa mahdollisimman nopeasti.
- Toteutetaan sote-rakennemuutostus- ja Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeissa valmistellut yhteistyöhankkeet, kuten Terapiat etulinjaan -hanke.
- Hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin lääkäreiden ja hammaslääkäreiden erikoistumis- ja täydennyskoulutusta suunnitellaan ja tuotetaan yhteistyössä Helsingin yliopiston sekä HUS-yhtymän perusterveydenhuollon yksikön ja erikoisalojen kanssa. Yleislääketieteeseen erikoistuville lääkäreille ja erikoistuville hammaslääkäreille luodaan sujuvat koulutusväylät HUS-alueella, ja yleislääketieteen erikoislääkäreiden osaamista vahvistetaan väestön palvelutarpeen ja erikoislääkärin oman kiinnostuksen ja suuntautumisen mukaisesti. Perusterveydenhuollon suun terveydenhuollon vahvistamiseksi tehdään yhteistyötä erikoishammaslääkärinkoulutuksen lisäämiseksi ja kouluttautumisedellytyksien kehittämiseksi.
- Kehitetään yhteisiä digitaalisia palveluita sekä perus- ja erityistasoa lähentäviä vuorovaikutteisia yhteistyömuotoja

Perusterveydenhuollon vahvistaminen ja palveluketjujen ja -kokonaisuuksien yhteensovittaminen II

Sopimusosapuolet edistävät palvelukokonaisuuksien ja -ketjujen tavoitteisiin pääsemistä seuraavilla toimenpiteillä:

- Kehitetään Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän yhteisiä tai yhteensopivia asiakkaille tarjottavia digitaalisia palveluja. Digitaaliset ratkaisut voivat mahdollistaa hoidon käynnistymisen suoraan oikeassa hoitopaikassa, mukaan lukien erikoissairaanhoidossa.
- Kehitetään Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän yhteisiä tai yhteensopivia talouden ja asiakasvirtojen seurannan sekä asiakasohjauksen järjestelmiä.
- Kehitetään lähete-palautejärjestelmää niin, että lähetteet ja palautteet ovat tarkoituksenmukaisia, laadukkaita ja viipymättä käytettävissä.
- Lisätään vuorovaikutteisia yhteistyömuotoja, jotka sujuvoittavat palveluja, lähentävät perus- ja erityistasoa, parantavat erikoissairaanhoidon saatavuutta ja vähentävät kirjallisen lähete-palautejärjestelmän merkitystä, esimerkiksi:
  - luodaan yhteisiä yksiköitä, kuten yhteisosastoja ja -kampuksia,
  - tuodaan perusterveydenhuoltoon ja sosiaalihuoltoon sairaaloiden erikoislääkäreiden ja muiden terveydenhuollon ammattihenkilöiden osaamista,
  - rakennetaan selkeät konsultaatiomallit perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja sosiaalihuollon yhteistyöhön ja otetaan ne laajasti käyttöön.
- Palveluketjujen ja -kokonaisuuksien luomisessa huolehditaan kielellisten oikeuksien toteutumisesta.

Erikoissairaanhoidon palveluiden järjestäminen

- Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä vastaavat Uudellamaalla ensisijaisesti Uudenmaan neljä hyvinvointialuetta ja Helsingin kaupunki. HUS-yhtymä on järjestämisvastuussa niistä erikoissairaanhoidon toiminnoista, joista laissa erikseen säädetään tai joista sovitaan HUS-järjestämissopimuksessa.
- HUS-yhtymä on järjestämisvastuussa erikoissairaanhoidosta tiettyjä nykyisen työnjaon mukaisia poikkeuksia lukuun ottamatta. Nykytilaan nähden tehtävät muutokset sovitaan erikseen ja poikkeukset hyväksytään kunkin sopijaosapuolen päätöksentekokäytänteiden mukaisesti.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon päivystystoiminnan järjestämisen kehittämistä varten käynnistetään kehittämisprojekti, jonka ensisijaisena tavoitteena on kehittää kokonaisvaltaisesti päivystystoimintaa sen toimintaedellytysten turvaamiseksi. Kehittämisprojektin tavoitteena on mm. päivystystoimintaan liittyvän koulutuksen kehittäminen, yleislääkärien palkkaratkaisujen kehittäminen, konsultaatiokäytänteiden kehittäminen, kiirevastaanottotoiminnan kehittäminen, jatkohoitoprosessin kehittäminen ja 116117 toiminnan tarkastelu. Kehittämisprojekti käynnistetään alkuvuonna 2023 viiden alueen ja HUSin yhteistyöryhmän päätöksellä. Kehittämisprojektin projektiryhmä valmistelee tarkemmat tavoitteet, aikataulun sekä konkreettisia toimenpiteitä vuoden 2023 aikana.

Tutkimus, koulutus, kehittäminen ja innovaatiotoiminta

- Uudenmaan hyvinvointialueet, Helsingin kaupunki, HUS-yhtymä, Uudenmaan alueen sosiaalialan osaamiskeskusten kokonaisuus, Helsingin yliopisto (HY), Aalto-yliopisto ja Uudenmaan ammattikorkeakoulut (AMK) perustavat **koordinoivan neuvottelukunnan**, joka yhteensovittaa TKKI-toimintaa strategisiin painopisteisiin nähden. Neuvottelukunnan puheenjohtajuus on vuorotellen Uudenmaan hyvinvointialueilla ja Helsingin kaupungilla. Neuvottelukunta voi muodostaa alatyöryhmiä.
- Sopimuksessa sovittavat kokonaisuudet
  - Koulutustoiminnan yhteistyö, yhteensovittaminen ja työnjako
  - Tutkimustoiminnan yhteistyö, yhteensovittaminen ja työnjako
  - Kehittämisen- ja innovaatiotoiminnan yhteistyö, yhteensovittaminen ja työnjako
  - Sosiaalihuollon TKKI-toiminta
    - Kaksikielisillä alueilla toimii FSKC (Det finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området)
    - Uudellamaalla toimivat osaamiskeskukset (Socca, Sosiaalitaito ja Versosta Itäinen Uusimaa) yhdistyvät 1.1.2023 alkaen Uudenmaan sosiaalialan osaamiskeskukseksi, joka sijoittuu aluksi HUS-yhtymään. Ruotsinkielinen osaamiskeskus toimii valtakunnallisesti, mutta yhteistyö Uudenmaan osaamiskeskuksen kanssa on tiivistä.
  - Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvä tutkimus- ja kehittämissyhteistyö
- Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän TKKI-toiminta tukee yhteisiä alueellisia ja valtakunnallisia tavoitteita. TKKI-toiminnassa tulee huomioida myös Uudenmaan kaksikielisyys (suomi-ruotsi).

Tukipalvelut

- Tukipalveluiden ensisijainen järjestämisvastuu on Uudenmaan hyvinvointialueilla ja Helsingin kaupungilla. HUS-yhtymän järjestämisvastuulle kuuluvat ne tukipalvelut, jotka ovat välttämättömiä HUS-yhtymän järjestämisvastuun toteuttamiseksi.
- Lääkinnällisten tukipalveluiden, lääkinnällisen kuntoutuksen ja muiden vastaavien erityispalvelujen kehittämisestä ja laadun valvonnasta säädetään Uusimaa-lain 9 §:ssä. Tässä sopimuskohdassa lääkinällisillä tukipalveluilla tarkoitetaan seuraavia palveluja: Diagnostiset tukipalvelut (laboratorio ja kuvantaminen) sekä lääkehuollon ja kliinisen farmasian palvelut.
- Sopijapuolet sitoutuvat yhteistoimintaan tukipalveluiden järjestämisessä. HUS-yhtymä on ensisijainen tukipalvelujen tuottaja diagnostisten tukipalveluiden sekä lääkehuollon ja kliinisen farmasian osalta. Mikäli alueilla suunnitellaan edellä mainittuja tukipalveluita koskien muita merkittäviä tuotantotapoja tai ulkoistuksia, niistä neuvotellaan sopijapuolten kesken ennen toiminnan muutosta. HUS-yhtymä voi tuottaa alueille myös muita tukipalveluita (kuten HUS Logistiikka, HUS Hankinnat ja HUS Asvia), jolloin niiden tuottamisesta sovitaan erillisin sopimuksin.
- Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän tukipalvelujen tuotannosta vastaavat edustajat kokoontuvat säännöllisesti **yhteistyökokouksiin**. HUS-yhtymä toimii ensimmäisten kokousten koolle kutsujana. Lääkinnällisten tukipalveluiden kehittämissuunnitelmista Uudenmaan hyvinvointialueet, Helsingin kaupunki ja HUS-yhtymä sopivat yhdessä. Sopijapuolen henkilöstö voi käyttää toisen osapuolen toimitiloja, laitteita ja ohjelmistoja siten kuin erikseen sovitaan.

Asiakas- ja potilastiedot (1)

- 1.1.2023 alkaen Uudenmaan alueella on kuusi erillistä potilasrekisteriä ja viisi sosiaalihuollon rekisteriä. Uudenmaan hyvinvointialueet, Helsingin kaupunki ja HUS-yhtymä ovat rekisterinpitäjiä niiden järjestämismvastuulle kuuluvassa toiminnassa syntyneille sekä niille kuntien ja kuntayhtymien hallinnasta siirtyneille sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastiedoille.
- Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän käytössä on yli rekisterirajojen tapahtuvaan potilastietojen katseluun rakennettuja alueellisia järjestelmiä. 1.1.2023 alkaen rekisterien väliset potilastietojen luovutukset perustuvat ns. voimaannpanolain (616/2021) 64 a §:n väliaikaiseen tiedonsaantioikeuteen. Luovutukset ovat mahdollisia, mikäli potilaalle on tallennettu uusi Kanta-informointi eikä potilas ole asettanut luovutuskieltoja. Väliaikainen tiedonsaantioikeus on voimassa 31.12.2025 saakka, jonka jälkeen luovutuksia on tarkoitus säädellä sote-tietojen lainsäädännön kokonaisuudistuksella.
- Sosiaalihuollon asiakastietojen katseluun ei ole ollut käytössä alueellisia järjestelmiä.

Asiakas- ja potilastiedot (2)

- 1.1.2023 alkaen tietojen luovutukset tietojohdasta varten tehdään kulloinkin voimassa olevan toisiolain (laki sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä 552/2019) sääntelyn mukaisesti.
- Kukin rekisterinpitäjä vastaa 1.1.2023 alkaen henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuudesta voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Potilasturvallisuuden kannalta on oleellista, että hoitavalla henkilöstöllä on aina käytettävissä ajantasaiset ja kattavat tiedot.
- Jokaisella Uudenmaan järjestämisvastuullisella viranomaisella tulee olla riittävät edellytykset vastata itsenäisesti tarvitsemastaan tietotuotannosta ja tietojohdasta. Keskeinen edellytys on tunnisteellisen asiakas- ja potilastiedon liikkuminen Uudenmaan alueen rekisterinpitäjien kesken kaikkiin suuntiin. Tunnisteellisen asiakas- ja potilastiedon tulee liikkua siinä laajuudessa kuin palvelujen järjestämistehtävää tukeva tietojohdaminen edellyttää, täydentäen kansallisia Kanta-palveluita tiedon rakenteisuuden ja kattavuuden osalta.

Valmiussuunnittelu, varautuminen ja poikkeusolot

- Järjestämissopimuksessa sovitaan Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin (sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala) ja HUS-yhtymän kesken tarvittavista varautumisen rakenteista ja yhteistyömalleista sikäli kuin niitä ei ole määritelty jo toimintaa ohjaavassa lainsäädännössä.
- **Hyvinvointialueet ja HUS-yhtymä nimeävät *alueellisen yhteistyöryhmän***, jonka tehtävänä on mm:
  - Yhteensovittaa Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin sote-toimintojen sekä HUS-yhtymän suunnitelmia ja sote-varautumista sekä valmiussuunnittelua siten että ne muodostavat yhtenäisen toiminnallisen kokonaisuuden.
  - Tunnistaa yhteiseen sote-varautumiseen vaikuttavia lainsäädännöllisiä, hallinnollisia ja toimintaympäristön muutoksista nousevia tekijöitä ja varmistaa että nämä huomioidaan asianmukaisesti alueen sote-valmiussuunnitelmissa.
  - Varmistaa osaltaan sote-valmiussuunnittelun ajantasaisuus Uudenmaan alueella.
  - Koordinoida viranomaisyhteistyötä alueen sote-varautumisessa siltä osin kuin asialla on merkitystä Uusimaa-tasoiseen varautumiseen.
  - Varmistaa riittävä yhteinen harjoitustoiminta Uudenmaan alueella.
- Alueellisen yhteistyöryhmän puheenjohtajana toimii HUS-yhtymän johtajaylilääkäri ja varapuheenjohtajana Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan nimeämä henkilö. Alueelliselle yhteistyöryhmälle nimetään viranhaltijasihteeristö valmistelemaan käsiteltävät asiat.

Omavalvonta

- Omavalvonnalla varmistetaan laadukkaat palvelut ja hyvinvointialueen potilaiden ja asiakkaiden oikeuksien, toiminnan laillisuuden, sopimusten, palvelustrategian sekä palvelulupauksen toteutuminen. Lisäksi omavalvonnalla ohjataan ja valvotaan palvelukokonaisuuksien ja -ketjujen sekä palveluintegraation toteutuminen, asukkaiden, potilaiden ja asiakkaiden osallisuuden toteutuminen, asiakas- ja potilasrekisterien laillisuus ja niiden asianmukainen käyttö, ja palveluntuottajien riittävät toimitilat, välineet ja osaaminen
- Uudenmaan hyvinvointialueet, Helsingin kaupunki ja HUS-yhtymä nimeävät edustajat **asiantuntijaryhmään**, jonka tehtävänä on seurata kuvatun omavalvonnan sisällön toteutumista sekä vastata yhtenäisten mittareiden määrittelystä kansallisten suositusten mukaan. Omavalvonnan asiantuntijaryhmä raportoi ja vie kehitysehdotukset strategisella tasolla kokoontuvaan Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän ylimmän johdon yhteistyökokoukseen
- Omavalvonnan sisältö:
  - Palvelujen saatavuus
  - Potilas- ja asiakasosallisuus
  - Henkilöstö, osaaminen
  - Tiedolla johtaminen
  - Viestintä
  - Palvelujen yhdenmukainen valvonta
  - Potilasturvallisuus

Tiedolla johtaminen

- Uudenmaan hyvinvointialueet, Helsingin kaupunki ja HUS-yhtymä kehittävät tiedolla johtamisen valmiuksia perustuen sopijaosapuolten väliseen tiedonjakoon.
- Osapuolet kehittävät tiedolla johtamisen teknisiä valmiuksia mittareiden, luokitusten ja käsitteiden osalta yhdensuuntaisesti sote-järjestämislain ja sitä tukevien asetusten, erityisesti nk. vähimmäistietosisältöasetuksen kanssa. Lähtökohtaisesti osapuolten yhteisen tietotuotannon tulee tuottaa kansallisesti vertailukelpoista tietoa. Lisäksi ylläpidetään ja kehitetään jo käytössä olevia raportointikanavia.
- Tiedolla johtamisen yhteistyön painopisteinä ovat Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän välisten ohjausmekanismien sekä yhteisesti määriteltyjen palveluketjujen- ja kokonaisuuksien toiminnan tukeminen laadukkaalla tiedolla. Lisäksi tiedolla tuetaan alueellisesti koordinoitua hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä.
- Uudenmaan hyvinvointialueet, Helsingin kaupunki ja HUS-yhtymä käynnistävät tietoaineistojen jakamiseen perustuvan **tiedolla johtamisen kehityshankkeen**. Sen tavoitteena on palvelujen käytön, organisaatorajat ylittävien palveluketjujen sekä potilaiden hoitoon pääsyn laajan tarkastelun mahdollistaminen ja tiedon hyödyntäminen johtamisessa eri organisaatioissa ja hoidon eri tasoilla

Digitaaliset palvelut

- Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin yhdessä HUSin kanssa tuottamat palvelut, sekä yhteistyössä yhteistyöalueen hyvinvointialueiden kanssa tuottamat digitaaliset palvelut, tukevat terveydenhuollon erikoistason, perustason ja soveltuvin osin sosiaalipalvelujen palveluintegraatiota sekä mahdollistavat asiakkaiden sujuvat ja saavutettavat palvelupolut.
- **ICT-yhteistyötä ohjaamaan perustetaan ICT-ohjausryhmä.** Jäsenet nimetään organisaatioiden ict-johdosta. **ICT-ohjausryhmän tehtävänä on seurata digitaalisten ja ICT-palvelujen määrällisiä, laadullisia ja taloudellisia vuositavoitteita ja analysoida niitä osana palvelutuotannon tiedolla johtamista.** Ohjausryhmä myös ylläpitää yhteisiä digi- ja ICT-palveluiden periaatteita, yleisiä päämääriä ja linjauksia

Aikataulusuunnitelma

- 02-03/2023 Kansalliskielilautakuntien lausunto ja sopimuksen muokkaaminen lausunnon pohjalta
- 03-04/2023 Sopimuksen sisäinen käsittely ja hyväksyntä sopijaosapuolten ja HUSin päätöksentekoeleimissä
- 04-05/2023 Sopimuksen allekirjoittaminen ja toimittaminen STM:lle
- Päätösaikataulun suunnitelma Keusotessa, riippuen kokonaisuuden edistymisestä
  - 8.3.2023 esittely palvelujen järjestämisen lautakunnassa
  - 21.3 2023 esittely aluehallituksessa
  - 11.4 2023 käsittely aluehallituksessa
  - 27.4.2023 käsittely aluevaltuustossa

Kiitos!

Keski-Uudenmaan
hyvinvointialue